

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 314/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Katarínou Kaňkovou, PhD., advokátkou, Hurbanova 81, Hlohovec, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co/9/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v označenom konaní. Navrhuje prikázať krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznať finančné zadostučinenie 6 000 eur a náhradu trov v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v napadnutom konaní domáha zaplatenia 6 323,79 eur s príslušenstvom proti žalovanému z titulu odmeny za právne zastúpenie. O žalobe rozhodol Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 5 C/29/2013-614 z 18. októbra 2021 tak, že žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal k úhrade tejto sumy. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal odvolanie. Krajskému súdu bolo v priebehu napadnutého odvolacieho konania (25. februára 2022) oznámené úmrtie žalovaného. Krajský súd opakovane zisťoval stav dedičského konania po žalovanom a následne uznesením z 26. januára 2023 rozhodol o prerušení napadnutého konania do právoplatného skončenia dedičského konania. Aj neskôr dopytoval príslušnú notárku – súdnu komisárku o stave dedičského konania, avšak len formálne. Sťažovateľka ďalej uvádza, že písomne požiadala krajský súd o informáciu o stave konania podaním zo 7. augusta 2025, na ktorú krajský súd uviedol, že vo veci dosiaľ nebolo rozhodnuté, pretože dedičské konanie nie je ukončené

z dôvodu, že nie je ustálený okruh dedičov. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že napadnuté odvolacie konanie prebieha už päť rokov, dedičské konanie už viac ako štyri roky, pričom ona je v právnej neistote už viac ako 13 rokov. S poukazom na nález ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 305/2023, v ktorom ústavný súd konštatoval, že ani prerušenie konania z dôvodu dedičského konania neospravedlňuje extrémnu dĺžku konania, ani zákonný postup súdu nevylučuje porušenie práva, pretože súd je povinný aktívne odstraňovať stav právnej neistoty, je toho názoru, že v napadnutom konaní dochádza k porušovaniu jej označených práv. Z pohľadu sťažovateľky ide o majetkový nárok, ktorý sa v dôsledku dlhodobých prietáhov stáva prakticky nevymožiteľným.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. V súčinnosti s poverenou notárkou ústavný súd zistil, že trvajúce ustaľovanie okruhu dedičov súvisí s pohládkou sťažovateľky, pretože deti žalovaného poručiťľa vzhľadom na predpokladanú čistú hodnotu dedičstva dedičstvo odmietli, pričom išlo o maloletých dedičov v prvej skupine. Žalovaný mal ešte žijúcu matku, ktorá prichádzala do úvahy ako dedič v druhej skupine, ale aj tá v priebehu dedičského konania zomrela, preto poverená notárka, disponujúca informáciou, že existuje ešte dedič v štvrtej dedičskej skupine (teta žijúca v zahraničí), momentálne uskutočňuje úkony smerujúce k jej osloveniu ako potenciálneho dediča po nebohom žalovanom.

5. Podľa názoru ústavného súdu opísané skutočnosti, ktoré vyvstali v prebiehajúcom dedičskom konaní, sú objektívneho charakteru a mali za následok predĺženie dedičského konania. Zákonným predpokladom pokračovania v napadnutom konaní po smrti žalovaného je aspoň ustálenie okruhu dedičov ako procesných nástupníkov v prebiehajúcom odvolacom konaní, avšak kvôli objektívnym okolnostiam veci ani dnes nie je možné pokračovať v napadnutom sporovom konaní, keďže okruh dedičov napriek snahe poverenej notárky sa dodnes nepodarilo ustáliť. Vzhľadom na uvedené aj napriek pomerne dlhej dobe ustaľovania okruhu dedičov v dedičskom konaní je možné konštatovať, že krajský súd (ktorý riadne prerušil napadnuté konanie z titulu vedenia dedičského konania po žalovanom) za objektívnu prekážku v postupe napadnutého odvolacieho konania nenesie zodpovednosť.

6. Ústavný súd konštatuje, že dĺžka súdneho konania by mala v „rozumnej miere“ zodpovedať intenzite faktorov, ktoré môžu konanie predlžovať (III. ÚS 577/2022, III. ÚS 704/2022, III. ÚS 190/2023). V posudzovanej veci je týmto faktorom sťažená identifikácia okruhu dedičov, keďže v priebehu dedičského konania dedičia v prvej skupine odmietli dedičstvo, pričom niektorí z dedičov boli maloleté osoby, ktorých úkony bolo potrebné osobitne schvaľovať, dedička v druhej skupine v priebehu dedičského konania zomrela a potenciálny dedič v štvrtej skupine je osoba žijúca v zahraničí.

7. Uvedené okolnosti ústavný súd vníma ako nečinnosť krajského súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, ktorú neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (mutatis mutandis konaní napr. III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03, II. ÚS 3/00, I. ÚS 214/06). Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania (minimálne v rozsahu ustálenia okruhu dedičov), nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Pokiaľ sťažovateľka poukazovala na svoj vysoký vek a skutočnosť, že konanie o jej nároku prebieha už viac ako 13 rokov, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka to v ústavnej sťažnosti síce uviedla, ale nežiadala preskúmať konanie ako celok a za porušiteľa svojich práv v petite svojej sťažnosti označila len krajský súd a jeho postup.

9. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie svojho práva na súdnu ochranu z dôvodu existencie prietahov v odvolacom konaní, ústavný súd konštatuje, že vyslovenie porušenia tohto jej práva prichádza do úvahy len v extrémne dlho trvajúcom konaní posudzovanom ako celok, čo sťažovateľka nežiadala posúdiť, pričom doterajšia dĺžka odvolacieho konania (približne 5 rokov) sama osebe nedosahuje intenzitu potrebnú na vyslovenie porušenia tohto základného práva. Preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto jej časti odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

10. Prihliadajúc na všetky skutočnosti a okolnosti veci, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu v napadnutom konaní neopodstatnená, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v celom rozsahu odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu